

18. oktobri 2016

UKA2016/71

Kingusinnerpaamik 1. januar 2017 aallarnerfigalugu ukiuni tallimani misiligummik teriannissat, tulukkat naajallu eqqissisimatinneqarunnaarallarnissat pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Misileraanerup naareersimalernerani misileraanerup kingunerisaasa sunniutai pillugit nalilersuiffignerat saqqummiunneqassalluni, ilaatigut eqqissimatitsinerup atorunnaavissinnaanera pillugu nalilersuisoqassalluni.
(Inatsisartunut ilaasortaq Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Inatsisartunut ilaasortaq Anthon Frederiksen Partii Naleraq aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarpoq, tassalu teriannissat, tulukkat naajallu eqqissisimatinneqarunnaarnissaat pillugu tamannalu pillugu oqaaseqassaagut.

Nunatsinni inuusaaserput ukiorpaat kingumut qiviaraanni ullumikkut allanngorluinnarsimavoq, piniakkanik nersutinik timmissanillu inuussutiginiarlugit nerisaqarnikkut atuinerput allanngorluinnarsimavoq tamannalu ukiuni makkunani takullugulu misigisalerparput.

Terianniaq nunatsinni qanga inuuniarnikkut assut sunniuteqarsimavoq tassalu amiata tunisaaneratigut terianniarniarneq piniarnermut ilaatinneqarluni inuussutissarsiutaasimavoq pingaaruteqartorujussuaq aammalu kalaallit qanga inuuniarneranni pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq amia tuniakkatut neqaalu nerisassatut atorneqartarluni.

Sinerissami angalaagaanni teriannianut pullaterpassuit takuneqarsinnaapput tassunalu takusinnaavarput qanoq kalaallit inuuniarnerannut aningaasarsiutigalugu sunniuteqarsimatigisoq nersuteeraq terianniaq.

Qanga inuit pissaqarnermikkut inuussutissaqarnikkullu atugaat qiviaraanni sutigut tamatigut atorluaanerit ingerlanneqartarsimapput, qanga inunnik nerineqartartut tassalu naajat aamma nerineqarunnaarsimapput, tamassumalu kinguneraa naajat naajarluit naajaannaallu amerlilluinnarsimaneri.

Uumasut taakku naajat teriannissallu ukiuni makkunani amerlilluinnarsimapput allaat ilaatigut ajornartorsiutinngorsimallutik annertuumik.

Timmissat taakku ikilisarneqassappata naammangilaq taamaallaat immikkut akuerineqarluni mannessarniarnissaq kisiat aallaavigissallugu. Pinngitsoorani uumasunik nungusaanikkut aatsaat sunniuteqarsinnaasoq takusinnaavarput.

Teriannissat inoqarfinni takornartaajunnaarsimapput, tamannalu toqqissimananngilaq pingaartumik meeqqat eqqarsaatigalugit. Sorleq illersugassaava terianniaq meerarlunniit? Soorunami meeqqat illersorneqassapput uumasunut qaasuttunut. Perlerorneq nappaat uloriarluinnarpoq allaat toqussutaasinnaalluni, taamaattumik inoqarfinnut teriannissat takkuttut kimillunniit toquneqarsinnaasariaqaralarput.

Timmissat naajat tulukkallu ajornartorsiutaanerat minnerunngilluinnarpoq. Inoqarfinnut naliginnaasumik nujuarisarullutik nerisassanik pilianik tuniniagassanillu kalaaliminernik innarlisaarisalerput ilami qunusaanngikkaanni milluunngikkaannilu nujuarisarulluinnarput sukkasoorujussuarmillu amerliartuinnarlutik.

Inoqarfinnut oqarluannaraanni ersigisaarullutik qimatunik pilianillu nerisaqalernikuupput, silami panersigaanni ingerlaannavik innarlisaarneqalertarput piliniartunut ajorluinnartumik kinguneqartartunik.

Taamaattumik teriannissat tulukkat naajallu nungusarluinnartariaqarput ajornaqaaq annerusumik iluaqutaanngitsut qanorluunniit serlersaaritigiluarpata soqutiginnngitsuusaarlugit pisoqarsinnaajunnaarpoq.

Naalackersuisut akissutaanni tupinnarluinnartumik tamakkiisumik uumasunut ajornartorsiutaasunut ikilisaanissamik isumaqataanatik nalunaarnerat isumaqatiginnilarput nunarpummi tamaat taakkua assut ajornartorsiutaasut ilisimagatsigu.

Kitsissunnguit imeqqutaallat timmissallu allat ineqarfii oqaatigineqartarput inuit mannessarniarpallaarnerannik pissuteqartumik timmissat ikiliartuinnartut taamatullu oqaannartarneq ilumuunngilaq ilumuunngivillunilu.

Tassami taakkunani teriannissat amerlasoorpassuit siseqalersimapput, aammalu allani eqqaani qeqertani suli amerliartorlutik. Tassa timmissat ineqarfiini teriannissat naalaganngorsimapput, imeqqutaalarpassuit nujussimapput tamannalu ajornartorsiut aatsaat qaangerneqarsinnaavoq uumasut akornutaasut teriannissat tulukkat naajallu nungusaraanni.

Kujataani teriannissat assut aamma savaatillit ajornartorsiutigaat uumasuutaammi savat qimmit histillu perlerornermik nappaammik eqqorneqarsinnaanerat navianarluinnarmat

taamaattumik tamakkiisumik uumasunut taakkununga nungusaanissaq aallartitariaqaraluarpoq tassami navianarpallaaqaat pingaartumik teriannissat meeqqanut, innarluutilinnut, inunnullu innarluuteqanngitsunut sassuussisinnaanerit eqqarsaatigalugu.

Uumasut piaqqiorfiini qeqertani aamma takkorpiaat naalaganngoraluttuinnarput, taakuupput timmissat manniinik piaraanillu nerisaqarnerpaat.

Biolog-iunngikkaluarluta qeqertani nalunngilluinnarparput taakkuusut uumasut uumasoaqatigiinnut allanut navianarnerpaat, mannippassuit piaqqallu tuckerartut nerisaasa pingaarnerpaat ilagaat taamaattumik imatut oqarneq ilumuunngivippoq naajat mikinerumaat timmissanut allanut uloriananngitsut, tamannami ilumuunngilaq tassami takusinnaasagut isigisagullu taakku tassaapput timmissat allat manniinik piaraanillu nerisaqarnerpaat ilaat.

Mitit ineqarfii ilaatigut sumiiffinni terianniaqarfiusuni ikiliartuinnarput, tassuunaannarluunniit takusinnaavarput uumasut timmiaqatigiinnut sunniuteqarnerlorujussuartut isiginnaaginnarlugit pisinnaanngitsugut.

Nunaqarfiit illoqarfiullu iluani aallaasersorneq inerteqqutaalluinnartoq nalunngilarput tamakkuli qaangernissagutsit kommunit peqatigikutsoorsinnaavagut immikkut inoqarfiit iluini aallaasersorsinnaaneq kommunimi sulisut ingerlalluarsinnaammassuk soorlumi ullutsinni qimminik toqoraasartut aallaasersorsinnaanerit akuerineqartartoq.

Taamaattumik Anthon Frederiksen Partii Naleraq siunnersuuta tamakkiisumik taperserlugu aalisarnermut ataatsimiititaliami suliarineqarnissaa innersuussutigaarput.

Hans Enoksen